

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ :

1. ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಆತ್ಮಗೌರವ (4)
3. ಸಾಣೆ ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆತ ತೀರಾ ಚಿಕ್ಕವ (3)
4. ಸುಮ್ಮನಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಬಿಡಿ, ಯಾರದ್ದೂ ಚಿತ್ತ (3)
6. ಕೇಳಿದವರನ್ನು ನಂಬಿ ತಂದದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ದಪ್ಪ ಇಲ್ಲದ ತಂತಿ (4)
7. ಆತ ಬಾಯಾರಿ ದಣಿದಂತಾಗಲು ಕಾರಣ ಯುದ್ಧ ಭೀತಿ (4)
9. ರಂಜನೀಯವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ದೊಡನೆ ದೃಢವಾಯಿತು (4)
12. ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರವಷ್ಟೇ ನೆಮ್ಮದಿ (4)
14. ಅದೋ, ಆ ಮದುಮಗ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಚೂಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ (3)
15. ಹಂತಕರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಆಯುಧ ವಿಪರೀತ ಚೂಪು (3)
16. ಮನೆ ಮಂದಿಯೇ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು ಈ ಸರಳ ಔಷಧ (4)

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ :

1. ವಿಳಂಬವಾದರೂ ಸ್ವಯತ್ತಿಂದ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾನೇ ನಿಲ್ಲುವಂತಾದ (4)
2. ಮುನಿಸನ್ನು ಹೋಗಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸಲು ವಂದಿಸಬೇಕೇ ? (4)
3. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವರನ್ನು ಬೆದರಿಸಲು ಈ ಲೋಹದ ದಂಡ (3)
5. ಬಳಸು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದೇ ಅಲ್ಲಿ ತ್ರಾಸ ರಹಿತ (3)
6. ತಪೋನಿರತರ ಎದುರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಲ್ಲು (4)
8. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಬೇಕೇನು ಒಬ್ಬ ಮುಂದಾಳು ? (4)
10. ಉನ್ನತ ಮಜಲನ್ನು ತಲುಪಲೇಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ (3)
11. ರಂಗಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು ಸುಂದರ ಕುದುರೆ (4)
12. ಹಸಿರು ಬೆಳೆಯಲೆಂದು ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿ ಇದೇ (4)
13. ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲೂ ಏಕಿಂಥ ಆತುರ ? (3)

18-10-2018ರ ಉತ್ತರಗಳು

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ:

1. ಸಮರ್ಪಕ 3. ವಿಫಲ 4. ಲಿಲಾವತಿ (= ಹರಾಜು) 6. ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ
  7. ಹೊಸ ರೀತಿ 8. ಅಂಚೆಮನೆ 10. ರಕ್ತಾಂಬರ 12. ಹಲವಾರು
  14. ಹಿಂಪುಟ್ಟು 16. ದಳ್ಳುರಿ 17. ದಡೂತಿ 18. ದುಡ್ಡುಹಾಕು
- ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ :
1. ಸಲಹೆ 2. ಕಲಿಕೆ 3. ವಿಪರೀತ 5. ವುಲುಚಿ (ಚೆಲುವು ಬುಡಮೇಲು)
  7. ಹೊಣೆಗಾರ 9. ನೆರವೇರು 11. ಬಲ್ಲಿದ 13. ಚಲಗಾತಿ (=ಛಲಗಾತಿ)
  14. ಹಿಂದು 15. ಕೆದಕು

‘ರೆಕ್ಕೆ ತೊಟ್ಟ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು’: ಅದೇನು?

ಛ್ರದೊಂದು ಹಕ್ಕಿ. ‘ಮಕಾ’ ಅದರ ಹೆಸರು. ಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ವೃಷ್ಟಿ ವನಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ವಾಸ. ಭಾರೀ ಗಾತ್ರದ, ವಿಶಾಲ ರೆಕ್ಕೆಗಳ, ಉದ್ದವಾದ ಬಾಲದ, ಅತ್ಯಂತ ವರ್ಣಮಯವಾದ ಈ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಾಡುವಾಗ (ಚಿತ್ರ 2) ಕಾಮನಬಿಲ್ಲೇ ಜೀವ ತಳೆದು, ಮೂರ್ತರೂಪ ತಾಳಿ ತೇಲುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಇಂಥ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಅಭಿಧಾನ. ಮಕಾಗಳ ಬಹು ವಿಧ ಗಾಢ ವರ್ಣಗಳ ಅಲಂಕರಣ ಇದನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹದಿನೇಳು ಪ್ರಭೇದಗಳಿರುವ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಅವುಗಳ ವರ್ಣಧಾರಿತವೇ ಆಗಿವೆ: ‘ನೀಲಿ ಹಳದಿ ಮಕಾ (ಚಿತ್ರ 3), ಕೆಂಪು ಹಸಿರು ಮಕಾ, ಹಯಾಸಿಂಧ್ ಮಕಾ, ಸ್ಕಾಲ್ಟ್ ಮಕಾ (ಚಿತ್ರ 2), ಮಿಲಿಟರಿ ಮಕಾ, ... ಇತ್ಯಾದಿ’.

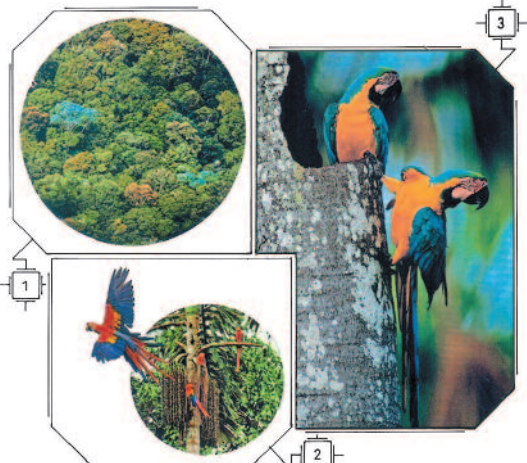
ಮಕಾಗಳು ಗಿಣಿಗಳ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 330 ಪ್ರಭೇದಗಳಿರುವ ಗಿಣಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಕಾಗಳದೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರ. ಮಕಾಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ‘ಹಯಾಸಿಂಧ್ ಮಕಾ’ದ ಶರೀರದ ಉದ್ದ ಮೂರೂವರೆ ಅಡಿ ; ರೆಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರ ಐದು ಅಡಿ ! ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳದು ಹತ್ತರಿಂದ ನೂರರವರೆಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗುಂಪು ಜೀವನ ಕ್ರಮ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳದು ‘ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿ’ಗಳಾಗಿ ಉಳಿವ ಬದುಕಿನ ವಿಧಾನ. ಮಕಾಗಳದು ಬಹು ದೀರ್ಘ ಆಯುಷ್ಯ ಕೂಡ. ಅವುಗಳ ಸರಾಸರಿ ಆಯುಷ್ಯವನ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷ; ಎಂಬತ್ತು ವರ್ಷ ಬದುಕಿದ್ದ ಮಕಾಗಳ ದಾಖಲೆಗಳೂ ಇವೆ !

ವೃಷ್ಟಿ ವನದಲ್ಲಿ (ಚಿತ್ರ 1), 6080 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ, ವೃಕ್ಷಗಳ ಕಾಂಡದ ಪೊಟರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕಾಗಳು ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ (ಚಿತ್ರ 2).

ಮಕಾಗಳದು ತುಂಬ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಹಾರ ; ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾಯಿಗಳು,

ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳು. ಎಷ್ಟೇ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಸಿಗಿಯಬಲ್ಲ, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಬಲ್ಲ ಬಲಿಷ್ಠ ಕೊಕ್ಕು, ಕೊಂಬೆರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲ ಕಾಲ್ಕರಳುಗಳು ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷ. ವಿಸ್ಮಯ ಏನೆಂದರೆ, ಮಕಾಗಳು ಸೇವಿಸುವ ಹಲವಾರು ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಾಂಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ನಿಷ್ಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ವೃಷ್ಟಿ ವನಗಳ ಕೆಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ನಿತ್ಯ ಸೇವಿಸುತ್ತವೆ ; ತನ್ಮೂಲಕ ದೇಹ ಪೋಷಕ ಲವಣಾಂಶಗಳನ್ನೂ ಖನಿಜಾಂಶಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರ, ಅದ್ಭುತ ವರ್ಣಾಲಂಕಾರ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಸ್ನೇಹಪರತೆ, ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ, ... ಇಂಥ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಕಾಗಳು ‘ಪಂಜರದ ಪಕ್ಷಿ’ಗಳಾಗಿ ತುಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಜೋಡಿಗೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ತೀವ್ರ ಕಳ್ಳ ಬೇಟೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ, ಕಳ್ಳ ಸಾಗಣೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತವಾಗಿ, ... ಒಟ್ಟಾರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಭೇದಗಳೂ ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆ ತಲುಪಿವೆ; ಸರ್ವನಾಶದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿವೆ.

■ ಎನ್. ವಾಸುದೇವ್